

Monia tapoja oppimisen tukemiseen ammatillisessa koulutuksessa – hyviä käytänteitä ja keinoja

**Kohti inklusiivista ammatillista
koulutusta -webinaarisarja**

9.10.2025

Irmeli Lignell ja Marjo Liete, HAMK
Mirkka Nummela ja Kristiina Vilpas, VAAO

Euroopan unionin
osarahoittama

INKLU

Kohti inklusiivista ammatillista koulutusta -webinaarisarja 2025-2026

- Webinaarisarja tarjoaa ammatillisen koulutuksen henkilöstölle ja johdolle omaan työhön sovellettavaa tietoa ja välineitä oppimisen tukemiseen sekä inklusiivisen ammatillisen koulutuksen kehittämiseen.
- Webinaarisarja sisältää 8 webinaaria. Tallenteet ovat katsottavissa jälkikäteen INKLU –hankkeen [www-sivuilta](http://www.sivuilla) (ei keskusteluosuutta)

Webinaarit toteutetaan osana valtakunnallista Kohti inklusiivista ammatillista koulutusta -hanketta. Webinaarien toteutuksesta vastaavat kaikki INKLU-hankkeen toteuttajat - ammatilliset opettajakorkeakoulut ja ammatillisen koulutuksen järjestäjät yhteistyössä.

Euroopan unionin
osarahoittama

INKLU

INKLU – Kohti inklusiivista ammatillista koulutusta

Tavoitteena on, että kaikki ammatillisessa koulutuksessa opiskelevat saavat tarvitsemansa tuen yhdenvertaisesti.

www.jamk.fi/inklu

Toteutusaika 1.3.2024 – 31.8.2026

jamk

 Haaga-Helia

 HAMK
Hämeen ammatti-
korkeakoulu

 OAMK
OULUN AMMATTIKORKEAKOULU

 Tampereen
ammattikorkeakoulu

KOULUTUSKESKUS
BRAHE

Keuda

 Ammattiopisto
SPESIA

 SAVON
KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ

 salpaus
Koulutuskeskus | Further Education

Euroopan unionin
osarahoittama

INKLU

Monia tapoja oppimisen tukemiseen ammatillisessa koulutuksessa - hyviä käytänteitä ja keinoja

Irmeli Lignell

lehtori

Hämeen ammatillinen
opettajakorkeakoulu,
HAMK

Marjo Liette

lehtori

Hämeen ammatillinen
opettajakorkeakoulu,
HAMK

Mirkka Nummela

työpajapäällikkö

Valkeakosken
ammattiopisto

Kristiina Vilpas

lehtori

Valkeakosken
ammattiopisto

**Euroopan unionin
osarahoittama**

www.jamk.fi/inklu

INKLU

Hyvien toimintamallien kerääminen INKLU hankkeessa

- Millaisilla keinoilla ammatillisessa koulutuksessa voidaan tukea opiskelijoita yhdenvertaisesti ja edistää oppimisen saavutettavuutta?
- Ammatillisen koulutuksen järjestäjien ja ammatillisten opettajakorkeakoulujen tuottama Ernesti-nettikirjasto sisältää tietoa ja välineitä ammatillisen koulutuksen erityisen tuen toteuttamiseen ja inklusiivisen koulutuksen kehittämiseen.
- Mukana n. 60 tarinaa
- [Ernesti nettikirjasto](#)

Toimintatapoja ja käytänteitä oppimisen tukemiseen >

Toimintatapoja ja käytänteitä, jotka auttavat ammatillisen koulutuksen opiskelijaa saamaan opiskeluihinsa tarvitsemaansa tukea, jotta hän voi hankkia osaamista, suorittaa tutkinnon ja työllistyä.

Moniammatillinen yhteistyö >

Ammatillisen koulutuksen moniammatillinen yhteistyö ja yhteistyö kodin kanssa.

Erityispedagogiikan alan tutkimustietoa >

Tutkittua tietoa ja selvityksiä erityisestä tuesta ja inklusiivisuudesta.

Euroopan unionin
osarahoittama

PAJATOIMINTA

Ammatillisissa oppilaitoksissa PAJA-työskentely (Pajatoiminta) on yksi tapa tukea opiskelijoita, erityisesti niitä, jotka tarvitsevat lisäohjausta ja tukea opintojensa aikana. Pajatoiminta tarjoaa käytännönläheistä ja yksilöllistä tukea opiskelijoille, ja sen tavoitteena on parantaa opiskelijoiden hyvinvointia, osaamista ja työllistymismahdollisuuksia.

Yksilöllinen tuki: Pajatoiminnassa opiskelijat saavat henkilökohtaista ohjausta ja tukea, joka on räätälöity heidän tarpeidensa mukaan. Tämä voi sisältää esimerkiksi oppimisvaikeuksien tunnistamista ja niihin liittyvää tukea

Moniammatillinen yhteistyö: Pajatoiminnassa tehdään tiivistä yhteistyötä eri ammattilaisten, kuten opettajien, kuraattorien ja uraohjaajien kanssa. Tämä varmistaa, että opiskelijat saavat kattavaa tukea eri näkökulmista

Työelämävalmiuksien kehittäminen: Pajatoiminta voi sisältää työelämään liittyviä projekteja ja harjoittelujaksoja, jotka auttavat opiskelijoita kehittämään tarvittavia taitoja ja valmiuksia työelämää varten

Hyvinvoinnin tukeminen: Pajatoiminnassa kiinnitetään huomiota opiskelijoiden kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin, mukaan lukien mielenterveys ja sosiaaliset taidot. Tämä voi sisältää esimerkiksi ryhmätoimintaa ja vertaistukea

Joustavat oppimisympäristöt: Pajatoiminta tarjoaa joustavia oppimisympäristöjä, joissa opiskelijat voivat edetä omaan tahtiinsa ja saada tukea juuri silloin, kun he sitä tarvitsevat

HELPPIPAJA
YTO PAJAT
OPPIPAJA
PULSSI
POIJU

SAMPOPAJA
BREIKKISPAJA
KOUTSAAMO
LAAJISPAJA

Euroopan unionin
osarahoittama

INKLU

TUETTU TYÖSSÄOPPIMINEN

Tuettu työssäoppiminen erityisopiskelijan kanssa on suunniteltu tukemaan opiskelijan yksilöllisiä tarpeita ja vahvuuksia.

Yksilöllinen ohjaus ja tuki: Erityisopiskelijat saavat henkilökohtaista ohjausta sekä oppilaitoksen että työpaikan puolelta. Erityisopettajan ja työpaikkaohjaajan tiivistä yhteistyötä opiskelijan tukemiseksi

Mukautetut työtehtävät: Työtehtävät voidaan mukauttaa opiskelijan kykyjen ja tarpeiden mukaan. Opiskelija voi osallistua työssäoppimiseen omien vahvuuksiensa kautta ja kehittyä turvallisessa ympäristössä

Yhteistyö työpaikan ja oppilaitoksen välillä: Tiivis yhteistyö oppilaitoksen ja työpaikan välillä on tärkeää. Säännölliset tapaamiset ja yhteydenpito, jotta opiskelijan edistymistä voidaan seurata ja tukea tehokkaasti

Erityisopiskelijan tarpeiden huomioiminen: Työssäoppimispaikan valinnassa ja työtehtävien suunnittelussa otetaan huomioon opiskelijan henkilökohtaistaminen HOKS.

Arviointi ja palaute: Opiskelijan osaamista arvioidaan jatkuvasti, ja hän saa säännöllistä palautetta. Auttaa opiskelijaa ymmärtämään omat vahvuutensa ja kehityskohteensa

Aidot työtehtävät ja ympäristö: Yhteistyö kehittäminen ja mahdollisuudet autenttisiin työtehtäviin

Euroopan unionin
osarahoittama

INKLU

TIIMITYÖSKENTELY

Hyvä tiimityöskentely ammatillisessa oppilaitoksessa tukea tarvitsevan opiskelijan hyväksi perustuu yhteistyöhön, avoimeen viestintään ja opiskelijan yksilöllisten tarpeiden huomioimiseen. Hyvä tiimityöskentely on monipuolista ja opiskelijalähtöistä, ja sen tavoitteena on tukea opiskelijan kokonaisvaltaista hyvinvointia ja oppimista.

Moniammatillinen yhteistyö: Tiimissä voi olla ammatillisia opettajia, erityisopettajia, kuraattoreita, terveydenhoitajia ja muita asiantuntijoita. Jokainen tuo mukanaan oman asiantuntemuksensa ja näkökulmansa, mikä auttaa tarjoamaan kattavaa tukea opiskelijalle.

Avoin viestintä: Tiimin jäsenten välinen avoin ja säännöllinen viestintä on tärkeää. Tämä varmistaa, että kaikki ovat tietoisia opiskelijan edistymisestä, haasteista ja tarvittavista tukitoimista.

Yksilöllinen tuki: Tiimi suunnittelee ja toteuttaa tukitoimet opiskelijan henkilökohtaisten tarpeiden mukaan. Esimerkiksi oppimateriaalien mukauttamista, erityisjärjestelyjä kokeissa tai lisäohjausta tietyissä oppiaineissa.

Opiskelijan osallistaminen: On tärkeää, että opiskelija itse on aktiivisesti mukana tukitoimien suunnittelussa ja toteutuksessa. Tämä lisää opiskelijan sitoutumista ja motivaatiota.

Positiivinen ja kannustava ilmapiiri: Tiimin tulee luoda positiivinen ja kannustava ilmapiiri, jossa opiskelija tuntee olonsa turvalliseksi ja arvostetuksi. Tämä edistää opiskelijan hyvinvointia ja oppimista.

Henkilöstön osaamisen kehittäminen: Tiimi mahdollistaa ajankohtaisen erityisen tuen osaamisen ja tiedon jakamisen.

ETUTIIMI

Euroopan unionin
osarahoittama

INKLU

PIENRYHMÄ TYÖSKENTELY

Pienryhmäopetus on tehokas tapa tukea erityisen tuen tarpeessa olevia opiskelijoita ammatillisessa koulutuksessa. Se tarjoaa yksilöllistä tukea ja luo turvallisen oppimisympäristön, jossa opiskelijat voivat kehittyä ja menestyä.

Yksilöllinen huomio: Pienryhmissä opettajilla on mahdollisuus antaa enemmän henkilökohtaista huomiota jokaiselle opiskelijalle. Tämä auttaa tunnistamaan ja vastaamaan opiskelijoiden yksilöllisiin tarpeisiin tehokkaammin

Räätälöity opetus: Opetus voidaan mukauttaa opiskelijoiden taitotason ja oppimistyylien mukaan. Esimerkiksi eriytettyjä tehtäviä ja oppimateriaaleja, jotka tukevat opiskelijan oppimista parhaalla mahdollisella tavalla

Turvallinen oppimisympäristö: Pienryhmät tarjoavat turvallisen ja tukevan oppimisympäristön, jossa opiskelijat voivat tuntea olonsa mukavaksi ja rohkeaksi osallistua.

Moniammatillinen tuki: Pienryhmäopetuksessa voidaan hyödyntää eri alojen asiantuntijoita, kuten erityisopettajia, kuraattoreita ja terveydenhoitajia. Opiskelijat saavat kattavaa tukea eri näkökulmista

Yhteisöllisyys: Pienryhmät edistävät yhteisöllisyyttä ja vertaistukea. Opiskelijat voivat oppia toisiltaan ja jakaa kokemuksiaan, mikä voi lisätä motivaatiota ja sitoutumista opiskeluun

RAKA ALAN PIENRYHMÄ
TEKNIikka STARTTI
YTO AINEITA YKSILÖLLISESTI
SUORITTAEN
YTO MATEMATIIKAN TASOTIIMI
OPPARI RYHMÄ
NEPSY RYHMÄ

Euroopan unionin
osarahoittama

INKLU

YHTEISTYÖ PERUSOPETUKSEN KANSSA, SUJUVA SIIRTYMÄ JA ENNAKOINTI

Yhteistyö perusopetuksen kanssa, sujuva siirtymä ja ennakointi ovat keskeisiä tekijöitä ammatillisessa koulutuksessa, jotta opiskelijoiden koulutuspolut olisivat mahdollisimman saumattomia ja tukevia.

Tietojen siirto: Perusopetuksen ja ammatillisen koulutuksen välillä tapahtuva tiedonsiirto on tärkeää, jotta ammatilliset oppilaitokset voivat valmistautua vastaanottamaan uusia opiskelijoita ja tarjota heille tarvittavaa tukea heti alusta alkaen.

Yhteiset suunnittelupalaverit: Perusopetuksen ja ammatillisten oppilaitosten opettajat ja ohjaajat voivat järjestää yhteisiä suunnittelupalavereita, joissa keskustellaan opiskelijoiden tarpeista ja siirtymävaiheen tukitoimista.

Nivelvaiheen tuki: Erityistä huomiota kiinnitetään nivelvaiheisiin, kuten perusopetuksesta ammatilliseen koulutukseen siirtymiseen, jotta opiskelijat saavat tarvittavaa tukea ja ohjausta oikeaan aikaan

Varhainen tunnistaminen: Opiskelijoiden tarpeet ja mahdolliset haasteet pyritään tunnistamaan varhaisessa vaiheessa, jotta heille voidaan tarjota oikea-aikaista tukea ja ohjausta

Ennaltaehkäisevä työ: Ennaltaehkäisevät toimenpiteet, kuten varhainen puuttuminen ja tuki, auttavat ehkäisemään opintojen keskeyttämistä ja tukevat opiskelijoiden hyvinvointia ja oppimista.

Ammatillisen
oppilaitoksen ja
perusopetuksen yhteiset
tapaamiset vuosittain

Euroopan unionin
osarahoittama

This Photo by Unknown Author is licensed under CC BY-SA-NC

INKLU

INKLU

KOHTI
INKLUSIIVISTA
AMMATILLISTA
KOULUTUSTA

2024–2026

Oppimisen tukeminen ammatillisessa koulutuksessa -VAAO

Euroopan unionin
osarahoittama

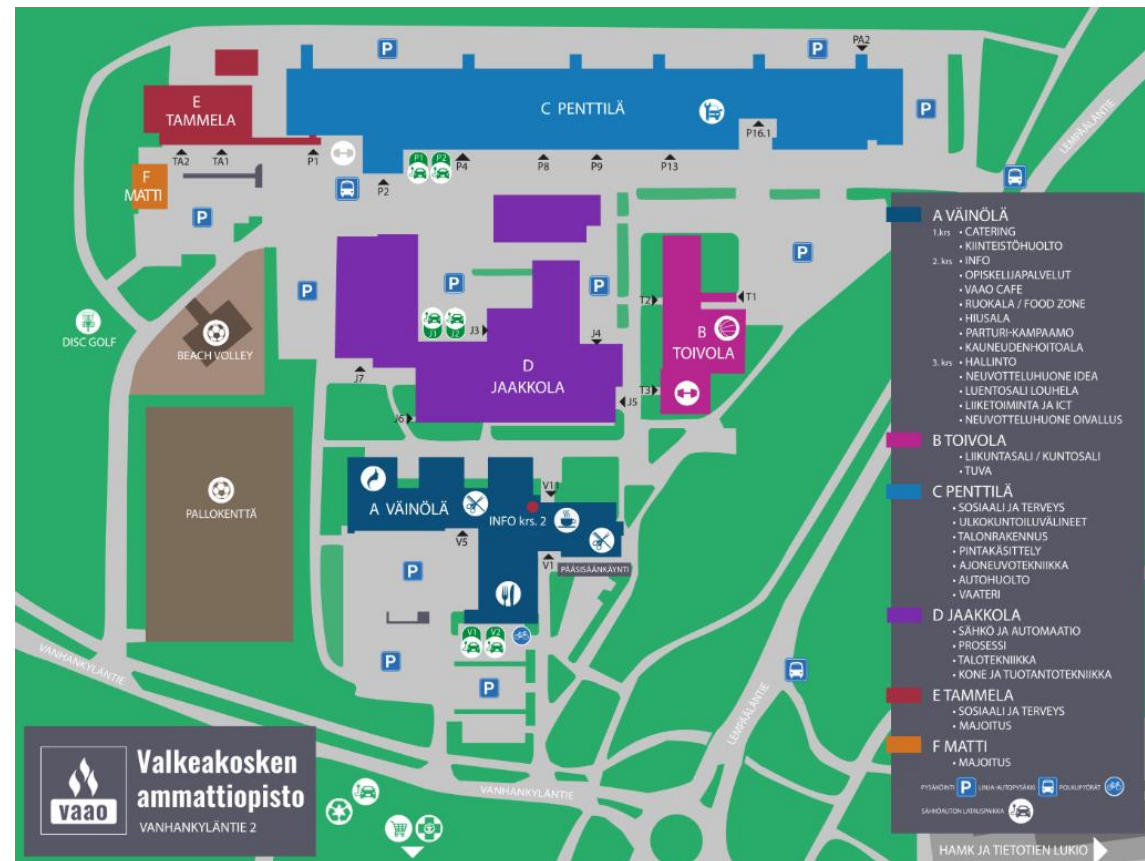
Monia tapoja oppimisen tukemiseen ammatillisessa koulutuksessa, Valkeakosken ammattiopisto

Valkeakosken ammattiopisto (VAAO) on Valkeakoskella, Etelä-Pirkanmaalla toimiva monialainen ammatillinen oppilaitos.

Koulutustarjontaamme kuuluvat perus-, ammatti- ja erikoisammattitutkinnot, yksittäiset tutkinnon osat, työvoimakoulutus, tutkintokoulutukseen valmentava koulutus TUVa, täydennyskoulutus sekä muu työelämäyhteistyö. Koulutusaloina VAAOssa ovat tekniikan, palvelun, terveys- ja hyvinvoinnin, kaupan, hallinnon ja oikeustieteen alat sekä tietojenkäsittely- ja tietoliikenneala.

Valkeakosken ammattiopisto sijaitsee Valkeakosken Campus-alueella, lukio sekä Hämeen ammattikorkeakoulu vieressä, mahdollistaen kaksoistutkinnot sekä erilaiset Väylä-opinnot ammattikorkeakouluun.

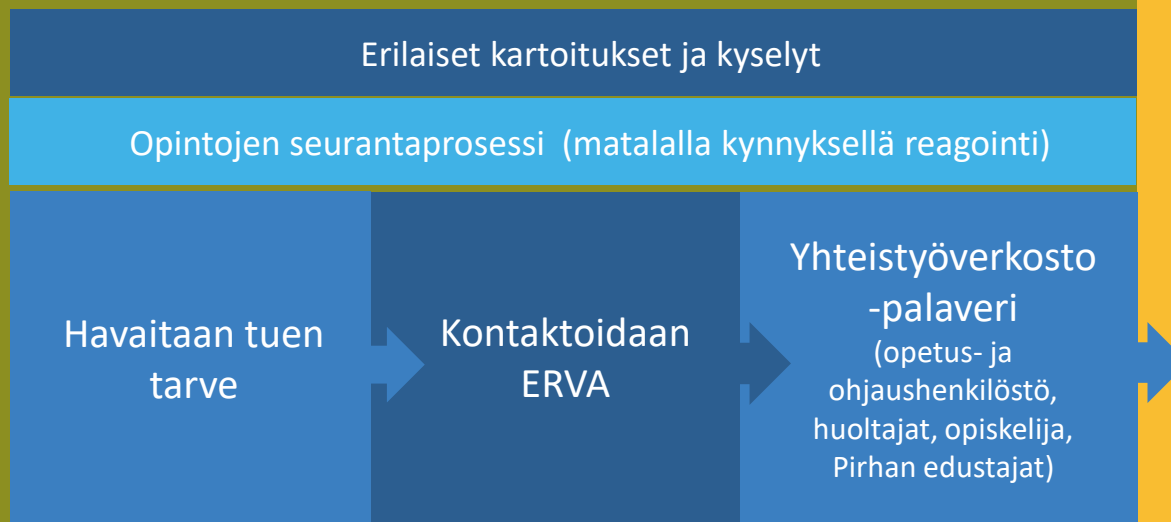
Opiskelijoita VAAOssa on vuosittain noin 1300 ja henkilöstöä noin 120.

Euroopan unionin
osarahoittama

INKLU
- KOHTI INKLUSIIVISTA AMMATILLISTA KOULUTUSTA

Tuen tarpeen kartoitus - VAAO

TUKITOIMIA

YTO –opettajan tukitunnit

Ammatilliset pajat

Taitovalmentajan ohjaustunnit

Erityisen tuen paja (Oppimesta)

Yhteisopettajuus erityisen tuen tukitoimena

Pedagoginen tuki eri tutkinnon osissa

Nivelvaiheen tietojen keruu (nuorilla peruskoulu)
Taustatiedot

Havainnointi 1. moduulissa (omaopettaja, muu opetus- ja ohjaushenkilöstö)

Yhteistyö jatkuu.
Moduulien vaihtuessa (Er)HOKS -palaveri n. 4-5 krt / lukuvuosi
Muut palaverit tarpeen mukaan

ENNEN OPINTOJA

OPINTOJEN ALKU

OPINNOT JATKUVAT

Euroopan unionin
osarahoittama

INKLU

- KOHTI INKLUSIIVISTA AMMATILLISTA KOULUTUSTA

Euroopan unionin
osarahoittama

Opiskelun tuki

INKLU

- KOHTI INKLUSIIVISTA AMMATILLISTA KOULUTUSTA

Ammatillisen
erityisopettajan/opettajan
ERTU-resurssi
ammatillisiin sisältöihin

Taitovalmentajan ohjaus
ja tuki tutkintoaloilla
(erilaiset pajatoiminnot)

VAAO

Hyvinvointivalmentaja, opinto-ohjaajat
sekä etsivä nuorisotyöntekijä opiskelijan
tukena

Hanketoiminnan sekä sidosryhmien tarjoamat palvelut

Hyvinvointialueen
järjestämät
opiskeluhuollon palvelut
VAAOssa

PIRHA

Oppimesta

Yksilöllinen tuki
erityisen tuen suunnitelman
mukaisesti YTO-aineissa
erityisopettajien
ohjauksessa

Erityisen tuen
asiantuntija

Ohjaustunnit

Taitovalmentajan tukea ja
ohjausta opinnoissa

ERVAT
+
Ervatiimi

Vaateri-
nuorten työpaja

Työpajatoiminta
oppilaitosympäristössä
valmentajien ohjauksessa
(kohderyhmänä erityisesti
koulutukseen hakeutumassa
olevat nuoret)

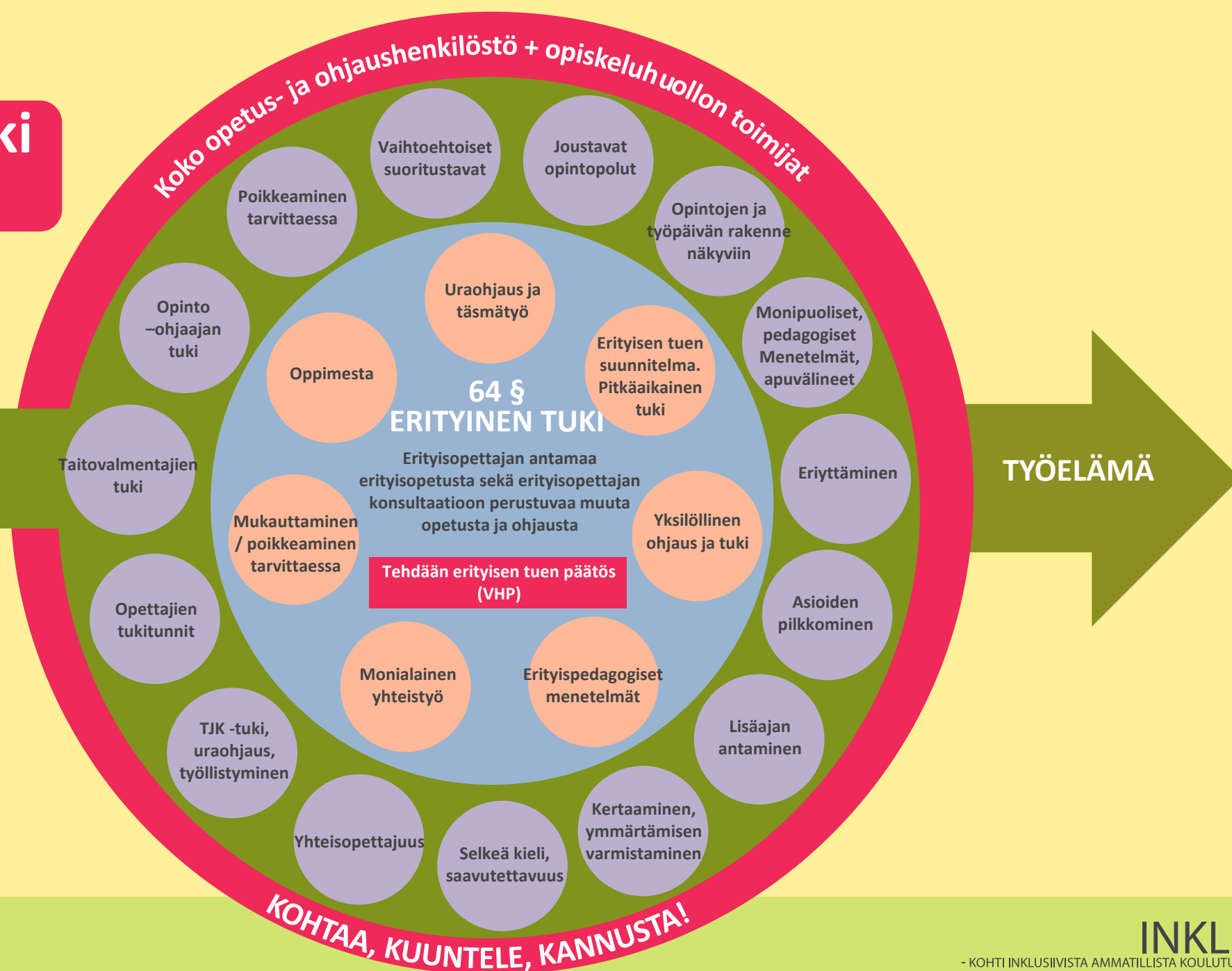
VALKEAKOSKEN AMMATTIOPISTO

Oppimisen tuki -VAAO

63 § OPPIMISEN TUKI HOKSissa

Opettajan antamaa tukiopetusta, opetus- ja ohjaushenkilöstön antamaa tukea ja ohjausta sekä erityisopettajan antamaa matalan kynnyksen opetusta ilman erityisen tuen päätöstä = opettajan arjen pedagogiikka

Euroopan unionin
osarahoittama

INKLU

- KOHTI INKLUSIIVISTA AMMATILLISTA KOULUTUSTA

Yhteisopettajuus

01/2025

02/2025

05/2025

08/2025

09/2025

Yhteisopettajuus valittiin yhdeksi kehittämiskohteeksi, tavoitteena vastata tällä oppimisen tuen uudistuksen muutokseen.

Koko opetus- ja ohjaushenkilöstölle yhteinen työpaja, asiantuntijana Minna Seppälä TAMK:sta. Kartoitettiin kiinnostuneet.

Yhteisopettajuudesta kiinnostuneille tapaaminen, jossa sovittiin kokeilujen tekemisestä ja tavoitteista.

Vaihdettiin kokemuksia kokeiluista, näiden perusteella laadittiin oppilaitokseen pelisäännöt.

Oppimisen tuen tiimi pohti miten yhteisopettajuuden kulttuuria voitaisiin edistää. Päätettiin aloittaa kokeilu kahden koulutusalan tiimin kanssa.

Sähkö- ja automaatioalan sekä hiusalan opetus- ja ohjaushenkilöstölle, työpaja yhteisopettajuus - käytännön aloittamisesta.

Pajatoiminnan aloittaminen YTO – opinnoissa

Monia tapoja oppimisen tukemiseen ammatillisessa koulutuksessa

Euroopan unionin
osarahoittama

INKLU

- KOHTI INKLUSIIVISTA AMMATILLISTA KOULUTUSTA

”Opiskelijan tarpeen nopeampi
huomioiminen, tuen saanti,
eriyttäminen”

”Jaettu vastuu opiskelijoista”

”Opiskelijat saavat opettajilta
mallia yhdessä
tekemisestä ja tiimityöstä”

”Ideointi yhdessä, luovuus,
pallottelu”

”Akuuttien tilanteiden hoito,
turvallisuus, työrauha”

INKLU

KOHTI
INKLUSIIVISTA
AMMATILLISTA
KOULUTUSTA

2024–2026

”Yhteinen suunnittelu vie aikaa,
ajan löytäminen,
vastuun jakaminen
tasaisesti?”

”*Paljastaa itsensä,*
olenko riittävä?”

”Lukkarointi ei mahdollista
samanaikaisopettajuutta”

”Resursointi”

”Henkilökemia, roolit ja
vastuut”

Euroopan unionin
osarahoittama

INKLU
KOHTI INKLUSIIVISTA AMMATILLISTA KOULUTUSTA

Tehtyjä yhteisopettajuuden kokeiluja - VAAO

Yhteiset tavoitteet ja kokeet

Yhteinen edistymisen seuranta

Yhteinen suunnittelu

Yhteisesti sovitut
toimintamallit

**Tuki tunneille – opettaja +
erityisopettaja, samanaikaisopetus**

kaksi opettajaa / ope +
taitovalmentaja työsalissa

Yhteistyö alan ja YTOjen kanssa

Materiaalin yhteismuokkaus

**YTO-kielet,
yhteinen materiaali
osittain**

Raca: toinen keittiössä,
toinen salissa

Opiskelijoiden jako
"tasoryhmiin" tai
"tasalaatuisuus"
ryhmissä

Koso-asiat joustavasti sopien

**Tutkinnon osa
jaetaan useammalle
opettajalle
mielenkiinnon ja
osaamisen
mukaan**

Yhteinen vastuu opiskelijoista

**Toinen opettaa teorian, toinen
käytännön -> kaksi erilaista
näkökulmaa**

INKLU

- KOHTI INKLUSIIVISTA AMMATILLISTA KOULUTUSTA

OHJAAJIEN ROOLIT

Ohjaajan rooli erityisen tuen opiskelijan ohjaamisessa on monipuolinen ja keskeinen. Opiskelijan usein helpompi lähestyä ja avautua asioistaan ohjaajalle.

Yksilöllinen ohjaus ja tuki: Ammatillinen ohjaaja tarjoaa henkilökohtaista ohjausta ja tukea opiskelijalle, joka tarvitsee erityistä tukea oppimisvaikeuksien, vamman, sairauden tai muun syyn vuoksi. Tämä voi sisältää oppimateriaalien mukauttamista, erityisjärjestelyjä kokeissa, pajatyoäskentelyn ohjaamista ja jatkuvaa tukea oppimisprosessin aikana.

Moniammatillinen yhteistyö: Ammatillinen ohjaaja tekee tiivistä yhteistyötä erityisopettajien, kuraattorien, terveydenhoitajien ja muiden asiantuntijoiden kanssa

Oppimisympäristön mukauttaminen: Ohjaaja auttaa mukauttamaan oppimisympäristöä opiskelijan tarpeiden mukaan. Tämä voi tarkoittaa esimerkiksi erilaisten oppimisen apuvälineiden käyttöönottoa tai oppimisympäristöjen fyysistä mukauttamista

Arviointi ja palaute: Ammatillinen ohjaaja seuraa opiskelijan edistymistä ja antaa säännöllistä palautetta.

Tukitoimien koordinointi työssäoppimisessa: Erityisen tuen opiskelijan työssäoppimisjaksojen aikana ohjaaja koordinoi tukitoimia yhdessä työpaikkaohjaajan kanssa. Tämä varmistaa, että opiskelija saa tarvittavaa tukea myös työpaikalla

KOULUNKÄYNTIAOHJAAJAT
AMMATILLISET OHJAAJAT
ETSIVÄ NUORISOTYÖ

Euroopan unionin
osarahoittama

INKLU

HYVINVOINNIN TUKEMINEN

Opiskelijan hyvinvoinnin tukeminen monipuolisesti on tärkeää, jotta opiskelijat voivat menestyä opinnoissaan ja kokea olonsa turvalliseksi ja tuetuksi

Yksilöllinen ohjaus ja tuki: Opiskelijoille tarjotaan henkilökohtaista ohjausta ja tukea, joka on räätälöity heidän tarpeidensa mukaan.

Moniammatillinen yhteistyö: Oppilaitoksessa tehdään tiivistä yhteistyötä eri ammattilaisten, kuten opettajien, kuraattorien, terveydenhoitajien ja psykologien kanssa.

Hyvinvointipalvelut: Oppilaitokset tarjoavat erilaisia hyvinvointipalveluja, kuten terveydenhuoltoa, mielenterveyspalveluja ja sosiaalista tukea. Näiden palvelujen avulla opiskelijat voivat saada apua ja tukea erilaisiin hyvinvointiin liittyviin haasteisiin

Opiskelutaitojen tukeminen: Opiskelijoille tarjotaan tukea opiskelutaitojen kehittämisessä, kuten ajanhallinnassa, itsesäätelyssä ja oppimistekniikoissa.

Yhteisöllisyys ja vertaistuki: Oppilaitokset edistävät yhteisöllisyyttä ja vertaistukea erilaisten ryhmätoimintojen ja tapahtumien kautta. Tämä auttaa opiskelijoita luomaan sosiaalisia verkostoja ja tuntemaan kuuluvansa yhteisöön

Fyysinen hyvinvointi: Opiskelijoiden fyysistä hyvinvointia tuetaan tarjoamalla liikuntamahdollisuuksia ja tietoutta terveellisistä elämäntavoista.

Psyykkinen hyvinvointi: Kannustaminen ja opastaminen minäpystyvyyden rakentamiseen sekä rentoutuksen merkitys.

RENTOUTUSHETKET JA HARJOITTELUT
LUONTORETKEILY
SUHDEPERUSTAINEN TYÖ

Euroopan unionin
osarahoittama

INKLU

OPPIMISEN TUEN JA KEHITTÄMISEN TYÖRYHMÄT

Erityisen tuen työryhmät ja tuki erityisopettajille sekä ammatillisille opettajille ovat keskeisiä opiskelijoiden hyvinvoinnin ja oppimisen tukemisessa.

Moniammatilliset työryhmät: Moniammatillinen yhteistyö mahdollistaa kattavan tuen opiskelijoille ja auttaa erityisopettajia saamaan tarvittavaa tukea ja neuvoja eri asiantuntijoilta

Erityisopettajien verkostot: Oppilaitokset voivat järjestää erityisopettajille verkostoitumistilaisuuksia ja työpajoja, joissa he voivat jakaa kokemuksiaan ja hyviä käytäntöjä kollegoidensa kanssa. Tämä auttaa erityisopettajia kehittämään omaa osaamistaan ja saamaan vertaistukea

Pedagogiset tiimit: Oppilaitoksissa voi olla pedagogisia tiimejä, jotka keskittyvät erityisen tuen kehittämiseen ja toteuttamiseen. Näissä tiimeissä erityisopettajat voivat työskennellä yhdessä muiden opettajien kanssa suunnitellakseen ja toteuttaakseen tukitoimia opiskelijoille

Mentorointi, konsultatiivinen toiminta ja ohjaus: Kokeneen erityisopettajan kokemus eri työmenetelmien ja toimintatapojen toteuttamisessa erityisen tuen opiskelijoiden kanssa auttaa turvallisen oppimisympäristön luomisessa.

Avoin ja luottavainen ilmapiiri: Kohtaamisen säännöllisyys ja avoimuus oppilaitoksen kehittämistyössä

ERVA SYSTEEMI
ERITYISEN TUEN
TYÖRYHMÄT
ERITYISEN TUEN KÄSIKIRJA
PEDAGOGINEN PYSÄKKI
PEDAGOGISET ILTAPÄIVÄT
PEDAGOGISET TYÖPAJAT

Euroopan unionin
osarahoittama

INKLU

JOHTAMINEN

Onnistunut erityisen tuen ja oppimisen tuen johtaminen ammatillisessa koulutuksessa vaatii monipuolista lähestymistapaa ja tiivistä yhteistyötä eri toimijoiden välillä. Johtaminen alkaa selkeällä strategisella suunnittelulla, jossa määritellään tavoitteet ja toimenpiteet erityisen tuen ja oppimisen tuen kehittämiseksi. resurssien kohdentamisen ja tukitoimien suunnittelu.

Operatiivinen johtaminen:

Päivittäinen toiminta: Operatiivinen johtaminen keskittyy päivittäisten toimintojen sujuvuuteen. Tukipalvelujen koordinointi, resurssien hallinta ja henkilöstön ohjaaminen

Joustavuus: Johtajien on oltava valmiita mukauttamaan toimintaa opiskelijoiden tarpeiden mukaan.

Monialaisen yhteistyön johtaminen:

Yhteistyö eri toimijoiden kanssa: Monialainen yhteistyö on keskeistä erityisen tuen onnistumisessa. Yhteistyötä opettajien, erityisopettajien, kuraattorien, terveydenhoitajien ja muiden asiantuntijoiden välillä.

Yhteiset tavoitteet: On tärkeää, että kaikki toimijat jakavat yhteiset tavoitteet ja työskentelevät yhdessä niiden saavuttamiseksi. Avointa viestintää ja säännöllisiä tapaamisia

Henkilöstön tukeminen erityisen tuen ja oppimisen tuen kysymyksissä:

Koulutus ja kehittäminen: Henkilöstölle tarjotaan jatkuvaa koulutusta ja kehittämismahdollisuuksia, jotta he voivat päivittää osaamistaan ja oppia uusia menetelmiä erityisen tuen tarjoamiseksi.

Vertaistuki ja mentorointi: Erityisopettajille ja muille tukihenkilöille tarjotaan vertaistukea ja mentorointia. Tämä auttaa heitä jakamaan kokemuksiaan ja saamaan tukea haastavissa tilanteissa.

STRATEGIAT
ERITYISEN TUEN SUUNNITELMAT
TOIMINTAMALLIT
HENKILÖSTÖKOULUTUKSET
JOHDON TYÖPAJA

Euroopan unionin
osarahoittama

INKLU

ELÄMÄNHALLINNAN TUKEMINEN

Moniammatillinen yhteistyö nuorisotyön kanssa ammatillisessa oppilaitoksessa on tärkeää opiskelijoiden kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin tukemiseksi. Tässä muutamia keskeisiä piirteitä ja käytäntöjä.

Etsivä nuorisotyö: Etsivät nuorisotyöntekijät tekevät tiivistä yhteistyötä oppilaitosten kanssa, auttaen opiskelijoita löytämään tarvittavat palvelut ja tukemaan heidän elämänhallintaansa

Nuorisotyöntekijät oppilaitoksissa: Monissa ammatillisissa oppilaitoksissa työskentelee nuorisotyöntekijöitä, jotka tarjoavat tukea ja ohjausta opiskelijoille. He voivat auttaa opiskelijoita esimerkiksi sosiaalisten taitojen kehittämisessä, mielenterveyden tukemisessa ja arjen hallinnassa

Yhteiset projektit ja tapahtumat: Nuorisotyöntekijät ja oppilaitokset voivat järjestää yhteisiä projekteja ja tapahtumia, jotka edistävät opiskelijoiden yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia

[This Photo](#) by Unknown Author is licensed under [CC BY-NC-ND](#)

RANNIKKOPAJAT

NUORTEN TYÖPAJAT

STEISSIJAKSO

VAIKUTTAVUUSKYSELYT

STARTTIPAJAT

Euroopan unionin
osarahoittama

INKLU

Kiitos!

Seuraa kehittämistyötämme ja tule mukaan yhteistyöhön!

www.jamk.fi/inklu

Seija Eskola
projektipäällikkö
INKLU Kohti inklusiivista ammatillista koulutusta -hanke
etunimi.sukunimi@jamk.fi

Euroopan unionin
osarahoittama

INKLU